

Cursul 2: Diamantele Iluminării

Primul nivel al perfecțiunii înțelepciunii

(Prajna Paramita)

Inspirate după învățăturile lui Geshe Michael,
traducere a conferințelor Lamei Dvora Tzvieli

Lecția 1, a

Tradiția învățăturilor în budismul tibetan

Cursul pe care îl începem este cursul numărul 2 din seria de 18 cursuri ACI.

Pentru cei care nu au fost prezenți la cursul 1, voi face un scurt rezumat al lui. În acest studiu am mers pe urmele marelui maestru Je Tsongkapa care a trăit în secolul 14-15 în Tibet. Je Tsongkapa este considerat ca fiind unul dintre cei mai mari maeștrii budiști care au existat vreodată. El a scris faimoasa carte „*Lam Rim Chenmo*”, care înseamnă „*Marea carte a căii treptate spre iluminare*”. El a scris mai multe Lam Rim-uri, unele mai scurte și altele mai lungi.

În general, Lam Rim înseamnă *calea treptată spre iluminare*. În Tibet, chiar înainte de Je Tsongkapa, se dezvoltase tradiția de a preda budismul ca etape ale căii. Această tradiție a început cu **Lordul Atisha**, care a trăit cu 400 de ani înainte de Je Tsongkapa. Lordul Atisha a fost indian de origine, care a adus budismul în Tibet la invitația regelui Tibetului.

În acele vremuri, tibetanii erau păstori, un popor simplu și needucat și în același timp foarte spiritual. Atisha era pe atunci starețul unei faimoase mănăstiri, având cunoștințe vaste și bogate. Era ca și cum un profesor de la Howard, mergea să predea la un centru comunitar. Așa că și-a spus: „Nu pot să-i învăț toate cărțile importante de filosofie pe care le studiem în mănăstire, nu sunt potrivite acestor oameni pentru că nu au cunoașterea necesară.

Dar, pe de altă parte datorită devotamentului lui față de dharma și a hotărârii lui să-și aducă elevii la iluminare, a sistematizat învățătura sub forma căii treptate către iluminare

sau etape pe care o persoană trebuie să le parcurgă în mintea sa pentru a progresa pe calea către iluminare. Și acesta este Lam Rim.

Și ceea ce am făcut în cursul numărul 1 a fost să trecem în detaliu peste unul dintre Lam Rim-urile pe care l-a scris Je Tsongkapa numit „**Căile principale în budism**” sau „**Cele trei căi principale**”.

După Je Tsongkapa au urmat și alți mari maestri care au scris la rândul lor Lam Rim-uri, detalînd și accentuând aspecte diferite ale căii spre iluminare.

Există un Lam Rim faimos numit „*De Lam*”

བདེ་ལམ།

De Lam

Acest *De Lam* a fost scris de **Primul Panchen Lama - Lobsang Chökyi Gyaltzen**. După cum știți, există linia marilor Dalai Lama. În zilele noastre la conducerea tuturor curentelor budiste se află al 14-lea Dalai Lama. Primul Dalai Lama a fost discipolul lui Je Tsongkapa. **Gedun Drupa** (1391–1474). În același timp, în paralel cu linia Dalai Lama exista linia lui Panchen Lama. În perioada conducerii lui Dalai Lama, Panchen Lama este tânăr. După moartea lui Dalai Lama, în perioada în care conștiința nou încarnată se găsește, până când succesorul său este educat și până când va putea începe să predea, în tot acest timp Panchen Lama funcționează ca lider. În zilele noastre, chinezii l-au răpit pe tânărul Panchen Lama, și nimeni nu mai știe de soarta lui.

Primul Panchen Lama, a trăit între anii 1570 - 1662. A trăit 92 de ani, ceea ce era neobișnuit în Tibet în acele zile, ca cineva să aibă o viață atât de lungă. El ne-a lăsat moștenire multe cărți și tratate budiste, printre ele fiind acest *De Lam*. Într-o zi îl vom învăța, pentru că pregătește pentru tantra.

Tsen nyipa și Lam rimpa

Dacă ne-am întâlni cu călugării din mănăstirile tibetane și am începe să vorbim cu ei, ei ne-ar spune „*Ah, voi sunteți Lam rimpa și noi Tsen nyipa*”. **Lam rimpa este cel care învață budismul pe calea Lam Rim**, calea treptată spre iluminare, așa cum a fost predată de Lordul Atisha, așa cum a fost predată mai târziu de înțelepții curentului Kadampa, așa cum a fost predată mai târziu de Je Tsongkapa.

Deci, cei care învață **Lam rimpa** merg pe metoda Lam Rim, metodă care nu este predată în mănăstiri, ci este de obicei predată persoanelor care sunt ocupați cu munca zilnică și care nu au prea mult timp să se dedice învățării, dar vor să meargă pe calea iluminării.

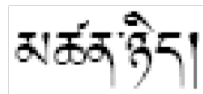
Scrierile Lam Rim sunt extrem de frumoase și profunde, și nu sunt deloc de subestimat. Dar în mănăstiri se studiază numai cărțile principale. Lam Rim-urile se bazează pe cărțile principale, sunt sinteze ale acestora și sunt prezentate elevului, ca ceea ce el ar trebui să practice.

Se știe despre venerabilul **Kirti Tsenshab Rinpoche** că a stat 15 ani în retreat, dintre care 3 ani a făcut tantra, iar restul Lam Rim.

Lam rim-ul nu trebuie subestimat. El este foarte important pe calea spre iluminare. Înainte de aceste retreat-uri, **Kirti Tsenshab Rinpoche** a petrecut mulți ani în mănăstire studiind **Tsen nyipa**.

Sufixul „**pa**” înseamnă **cel care se ocupă de...**:

- **Lam rimpa** este cel care se ocupa de *Lam rim*.
- **Tsen nyipa** este cel care se ocupă de **calea definițiilor**.

Tsen nyi

Tsen nyi înseamnă **definiție**. Deci, **Tsen nyipa** este cel care învață lucrurile cu acuratețe.

Ce înseamnă asta?

Cele cinci mari cărți ale budismului

În mănăstiri se studiază cinci cărți mari ale budismului. Practic, ele nu sunt cărți, ci domenii mari de studiu care se învață în mănăstiri. Care sunt acestea?

1. Abhidharma Kosha. Ea este o scriere amplă redactată de către maestrul **Vasubandhu**. El a adunat cunoștințele aprofundate budiste despre: ce este omul, cum funcționează mintea, cum funcționează karma, ce tipuri de ființe există, ce se află în samsara, ce este în afara samsarei, ce este pur, ce este impur.

Scrierea este formată din opt capitole care expun concepția budistă asupra lumii conform școlilor antice. Cursurile ACI 5 – înțelegerea karmei și ACI 8 – înțelegerea structurii universului se bazează pe **Abhidharma Kosha**.

2. Vinaya – este al doilea domeniu de studii.

Vinaya sunt scrierile care prezintă jurămintele călugărilor în detaliu. Printre ele se află jurămintele Pratimoksha, preceptele de eliberare, toate regulile referitoare la călugări. Scrierile nu conțin doar jurămintele călugărilor, ci și interpretări și învățături de tot felul.

Aceste scrieri nu sunt predate celor care nu și-au luat jurămintele. Mai întâi se iau jurămintele și apoi sunt predate învățăturile despre jurăminte. În cazul în care cineva dorește să primească jurămintele de călugăr și are deja un Lama care este de acord să-i confere jurămintele, atunci cu puțin timp înainte de a-i oferi jurămintele, Lama îi va da îndrumări cu privire la acestea. Deci, aceste scrieri nu se predau publicului.

3. Al treilea tip de scrieri sunt scrierile **Prajna Paramita**

Prajna înseamnă **înțelepciune**, iar **Paramita** înseamnă **dincolo** sau **transcendent**. Înțelepciunea de dincolo sau transcendentă sau perfectă.

Acestea sunt scrieri ce ne învață despre înțelepciune și vacuitate. **Sutra inimii** și **Sutra Tăietorul de diamant** fac parte din categoria Prajna Paramita. Cursul de față este și el din Prajna Paramita.

4. Pramana

Ce înseamnă pramana? Înseamnă percepția corectă sau cunoașterea validă. Pramana este întregul domeniu al logicii budiste. El cuprinde subiecte legate de: ce este gândirea corectă, ce este gândirea greșită, cum înțelegem ceea ce înțelegem, cum funcționează mintea noastră, ce funcții are mintea noastră? Pramana este un domeniu foarte amplu și bogat, bazat pe scrierile maestrului Dignaga care a trăit la începutul primului mileniu și a dezvoltat întregul subiect al logicii budiste.

Toate aceste scrieri antice sunt foarte concise, și nu se pot citi cu ușurință. Datorită acestui fapt Maestrul Dharmakirti, a scris un comentariu foarte frumos, numit „Pramana Vartika”, care se bazează pe Dignaga, comentariu care de asemenea este greu de citit. De aceea, mari maeștri precum **Gyaltsab Je, Je Tsongkapa** au scris comentarii asupra acestei scrieri. Cursul numărul 1 se bazează pe Pramana, iar cursul 13 se bazează pe studii de logică.

5. Madhyamika

Madhyamika este teoria „Căii de Mijloc” a școlii Madhyamika, care prezintă vacuitatea și existența dependentă.

În lecțiile 9 și 10 ale cursului 1, a fost prezentată puțin această teorie. Înțelegerea vacuității este absolut necesară pentru a ajunge la iluminare. Cursurile ACI acoperă toate aceste domenii.

6. Al șaselea domeniu este **Lam Rim**.

Cursul 11 ACI cuprinde, de asemenea, tradiția **Lo Jong**.

Deci, practic, aceste cursuri acoperă toată domeniile de studii care se predau în mănăstiri.

Descrierea subiectelor cursului 2

Din cadrul cursurilor ACI, cursul 2 este primul care se ocupă de Prajna Paramița. Deja ne regăsim într-o altă lume, care nu este Lam Rim, în care ni se dă o privire de ansamblu a căii și a principalelor conștientizări care trebuie dobândite. În acest curs, care este mai tehnic, vom intra în multe detalii.

Care sunt subiectele abordate în acest curs?

1. În primul rând vom vorbi despre ce este un **refugiu budist**. Sunt prezentate diferite tipuri de refugii, cine merge la refugiu, de ce se merge la refugiu, cum se merge la refugiu, și care este semnificația lui?

2. Un al doilea subiect despre care vom vorbi mai în detaliu este **Bodhichita**. Deja am auzit puțin despre *Bodhichita* și refugiu în primul curs care este Lam Rim. Dar, Lam Rim-urile tratează pe scurt aceste subiecte. Acum vom intra mult mai în amănunt.

3. Al treilea subiect despre care vom vorbi este **Nirvana – eliberarea**, eliberarea din suferință și samsara. De asemenea, vom vorbi despre diferitele tipuri de nirvana și care este diferența dintre nirvana și iluminare.

4. Apoi vom începe să intrăm puțin în **demonstrații ale vacuității**.

5. Iar în ultima lecție din curs vom vedea **cine este Maitreya**? Acest subiect pare că nu ar avea nicio legătură cu cele prezentate mai sus, dar veți înțelege legătura în curând.

Scopul acestor cursuri nu este de a studia istoria budismului, ci de a înainta spre iluminare. În discuția despre cine este Maitreya, se vor prezenta dezbaterile dintre oameni în legătură cu ceea ce înseamnă a ajunge la iluminare.

Înțelepciunea transcendențială

În limba tibetană se spune:

ཤེས་རབ་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྐྱོན་པ།

Sherab kyi parol tu chinpa

Prajna = înțelepciune.

Para = dincolo.

Mita = a merge.

Paramita înseamnă a merge dincolo.

Prajna Paramita înseamnă **înțelepciunea care transcende**, sau **înțelepciunea transcendențială**.

A merge dincolo, unde? Dincolo de samsara, dincolo de suferință, a transcende lumea suferinței.

În limba tibetană:

Sherab = înțelepciune.

Parol = dincolo.

Kyi = prepoziție - înțelepciunea **care** merge dincolo.

Chinpa = a merge.

Deci, **înțelepciunea care ne conduce dincolo, care transcende**, iar aceasta este traducerea literală a **Prajnei Parmita**.

În mod general, numai în budismul Mahayana se vorbește despre Prajna Paramita. Nu veți auzi de ea în budismul Hinayana.

Prajna Paramita este de fapt o colecție de sutre, oferite de Buddha. El a predat mult despre înțelepciunea care transcende – care este înțelepciunea vacuității, înțelepciunea care eliberează.

Cele trei întoarceri ale Roții Dharmei

Se spune că atunci când Buddha a ajuns la iluminare, în primele săptămâni după ce a ieșit din meditația iluminării, nu a vorbit cu nimeni. Oamenii l-au văzut iluminat și l-au întrebat: „De ce nu predai?” Buddha le-a răspuns: „Oamenii nu vor înțelege ce le spun. Este dincolo de cuvinte, înțelepciunea este prea profundă”.

În limba tibetană se spune:

Sab mo

Ceea ce înseamnă **profund**.

1. Prima întoarcere a Roții Dharmei

Desigur, că Buddha, datorită mării lui compasiuni, a început să le transmită oamenilor învățătura. Dar el nu a predat Prajna Paramita de la început, ci a predat școlile inferioare ale budismului, cum ar fi Abhidharma Khosa. La început, Buddha nu a vorbit deloc despre vacuitate, ci despre „lipsa de sine” care nu este același lucru cu vacuitatea.

Buddha a descris cele cinci agregate ale omului, și a vorbit despre lipsa de sine a omului, fără să dea versiunea completă pentru că s-a temut că oamenii, nefiind pregătiți, se vor speria și vor pleca. Aceasta se numește prima întoarcere a Roții Dharmei.

A învățati Roata Dharmei înseamnă – că Buddha vorbește și, ca urmare a lucrurilor pe care le spune, el creează conștientizări în inima celui ce ascultă. Este ca și cum roata se învârtă prin vorba lui Buddha. Buddha activează conștientizările în cel ce ascultă.

Deci **prima parte a învățăturii lui Buddha** se numește **prima învârtire a Roții Dharmei**, care **nu cuprinde învățătura despre vacuitate**, ci cuprinde **învățătura despre lipsa de sine, impermanența** și alte lucruri foarte importante. Abhidharma sunt scripturi din prima rotire a Dharmei.

Atunci când vorbim despre prima, a doua, a treia învârtire, nu ne referim la ele cronologic, pentru că Buddha a transmis învățătura amestecat, în funcție de publicul pe care îl avea.

Când vorbim despre „**primul**” aici, ne referim la **nivelul de înțelegere al vacuității**. Deci, **acesta este cel mai de jos nivel de înțelegere a vacuității, care nu este deloc jos!** Cine a înțeles acest nivel înseamnă că a ajuns foarte departe!

2. A doua întoarcere a Roții Dharmei

Mai târziu, după ce oamenii au fost mai pregătiți să primească învățătura, Buddha a început să le vorbească despre vacuitate. Toate scripturile despre vacuitate sunt incluse în colecția Prajna Paramita, cum ar fi de exemplu, Sutra „*Tăietorul de diamant*” prezentată în cursul 6.

Și într-adevăr, atunci când Buddha a vorbit despre vacuitate, oamenii s-au speriat, pentru că vacuitatea este ceva gol! Și este un loc inconfortabil din punct de vedere mental.

În mănăstirile tibetane înainte de a învăța pe cineva despre vacuitate, marii Lama vor spune de obicei: „**Du-te și fă lucruri bune în lume, du-te să acumulezi binefaceri, să acumulezi suficientă karma, care să te ajute să înțelegi vacuitatea și să nu te sperii**”.

Marii Lama le vorbesc oamenilor mai întâi despre compasiune, înainte de a le vorbi despre vacuitate, pentru ca ei să poată acumula karmă bună în inima lor. Și, de fapt, la mulți din cei care încep să învețe despre vacuitate, obstacolele încep să apară în calea lor.

Unii vin cu o karmă extraordinară, și când aud despre vacuitate îi trec fiorii, pentru că își amintesc de ea, pentru că au fost aproape de ea, poate în viețile anterioare. Sunt persoane care aud lucruri, precum *Sutra Tăietorului de diamant*, le dau lacrimile, pentru că înțeleg!

Mulți, care nu sunt încă pregătiți și nu au acumulat suficiente binefaceri, când aud învățătura încep ori să se sperie, ori să le apară obstacole pe cale. Pe neașteptate apare o boală sau greutăți financiare sau un eveniment în familie.

Dar de multe ori, se întâmplă ceva care să strice relația cu profesorul, de exemplu, deodată profesorul pare impur. Apare un obstacol pe calea înțelegerii vacuității. Și asta se întâmplă datorită faptului că nu au fost acumulate suficiente binefaceri. De aceea Lama, mai întâi, predă mult despre compasiune și Tong len, pentru că acestea acumulează merite.

3. A treia întoarcere a Roții Dharmei

În a treia întoarcere a Roții Dharmei, Buddha a spus: „*Oh, nu am vrut să spun că totul este gol. Când v-am spus că totul este gol, nu am intenționat să spun fiecare cuvânt pe care l-am spus, deoarece sunt lucruri care sunt goale și sunt lucruri care nu sunt goale*”. Aceasta este a treia întoarcere a Roții Dharmei. Aceasta este școala „Numai Minte”. A treia întoarcere, este ca o revenire înapoi.

Studiul despre cum trebuie interpretate cuvintele lui Buddha

În budism, s-a dezvoltat o întreagă știință numită:

བྱང་རྒྱལ་

Trang nge

Trang nge este știința despre cum trebuie interpretate cuvintele lui Buddha, adică: când a intenționat să spună ceea ce a spus, când nu a intenționat să spună ceea ce a spus. Și asta datorită faptului că în a treia întoarcere, Buddha a spus că nu a intenționat să spună ce a spus în a doua întoarcere, cu toate că a doua întoarcere este corectă și ultimă. De aceea Je Tsongkapa a scris o carte numită „*Esența Elocvenței*”. În limba tibetană:

ལེགས་ལཱ་སྤྱོད་པོ།

Lek she nying po

Lek she = bine explicat.

Nying po = esență.

Adică „*Esența prezentării bine explicate*”.

Este modul în care se prezintă învățătura despre vacuitate diferitelor audiențe, astfel încât ele să înțeleagă în cele din urmă când a intenționat Buddha să spună ceea ce a spus și când nu a intenționat să spună. Și asta datorită faptului că Buddha a predat șase versiuni ale vacuității, dintre care cinci nu sunt în întregime adevărate.

Numai **Prasangika Madhyamika**, școala „**Căii de mijloc**” este absolut corectă. Numai ea vorbește despre vacuitate în mod absolut, care apare în scrierile Prajna Paramita, și numai ea ne aduce la iluminare.

Cursul 15 ACI este cursul despre a treia întoarcere a Roții Dharmei, despre școala „Numai minte”. Cu toate că Buddha a predat această școală, nu totul este corect.

De exemplu, Buddha spune în sutră: „Ucide-ți tatăl și mama”. Cu siguranță, Buddha nu a intenționat să spună la propriu: Ucide-ți tatăl și mama, cu siguranță nu! Dimpotrivă, în altă parte Buddha ne învață cât de importanți sunt părinții și că ei trebuie să fie respectați.

Nu numai atât, uciderea tatălui este una dintre cele mai odioase crime pe care o persoană le poate comite. Fapta duce direct în infern. Această expresie se referă de fapt la eliberarea de atașamentele pe care le avem.

„Mama” - scrierile Prajna Paramita

De ce v-am spus toate acestea? Pentru că, după cum am menționat:

A. scrierile Prajna Paramita vorbesc propriu-zis despre vacuitate.

B. Și datorită faptului că oamenii s-au speriat, aceste învățături au fost lăsate la o parte. Legenda spune că naga au ascuns aceste învățături. Cine sunt naga? Naga sunt creaturi legendare asemănătoare șerpilor. Ele trăiesc sub apă, și sunt foarte inteligente. Pe scurt, învățăturile au fost luate în paza lor.

Sute de ani ele au fost păstrate sub apă până la sosirea lui Arya Nagarjuna, considerat al doilea Buddha. Numele Nagarjuna vine de la Naga pentru că a învățat și a primit de la ele scripturile.

Povestea spune despre Nagarjuna că era un mare învățat. Era atât de înțelept încât creaturile naga veneau să-i asculte învățătura. Oamenii obișnuiți nu pot vedea aceste creaturi, dar ele pot lua formă umană. Și vin mereu cu bețișoare de tămâie din lemn de santal la învățătură.

Aria Nagarjuna - care nu se numea încă Nagarjuna, pentru că nu se dusese încă la naga - îi întreabă: "De ce ați adus această tămâie? Mirosul este atât de plăcut, unde pot obține așa ceva?" Așa că ei spun: „Suntem nevoiți să aducem aceste miresme, pentru că mirosul oamenilor este îngrozitor. Nu-l putem suporta. Dar, dacă vrei, poți să vii la noi și îți dăm cât vrei”.

Povestea spune că mergând pe urmele lemnului de santal, ajunge la peșterile făpturilor naga și primește de la ele scrierile Prajna Paramita. Nagarjuna este cel care ni le-a adus în secolul II-III e.n. Se spune că ar fi trăit 800 de ani, dar nu se știe exact. Unii savanți spun că ar fi fost doi Nagarjuna iar alții spun că este o singură persoană care a trăit atâția ani.

Au existat multe sutre Prajna Paramita. Majoritatea dintre ele s-au pierdut. În sanscrită sunt aproape inexistente. Ele au fost traduse în tibetană și sunt incluse în canonul tibetan și sunt aproape inexistente în afara canonului tibetan.

În canonul tibetan, există trei versiuni celebre numite:

རྒྱལ་འབྲིང་བསྐྱེས་གསུམ།

Gyen dring du sum

Gye = extins sau lung.

Dring = mediu.

Du = scurt.

Sum = trei.

De obicei, tibetanii au o mulțime de liste. Numele listei include numărul de elemente care apar în ea. Dacă acum sunt trei elemente pe listă, ei spun: gyen, dring, du, trei.

Deci:

- Sutra lungă a Prajnei Paramita, care are 100,000 de versete.
- Sutra medie a Prajnei Paramita care are 25,000 de versete.
- Sutra scurtă a Prajnei Paramita cu 8,000 de versete.

Toate aceste sutre s-au păstrat până în zilele noastre. Lama Dvora Hla spunea că a studiat cu Lama Art Angel timp de șase ani sutra medie. Se pare că există mai multe sutre. Printre ele se află una cu 18,000 de versete și cunoscută sub numele de „*Sutra Tăietorului de diamant*”.

În general, s-au păstrat foarte puțin din aceste scrieri, și mai ales în tibetană. În alte tradiții, non-tibetane, ele nu sunt atât de cunoscute. Există și tradiții care neagă în general că Buddha ar fi transmis aceste sutre. De exemplu, cei din curentul budist Theravada nu recunosc aceste scrieri ca fiind scrierile lui Buddha. Maestrul Shantideva, în capitolul pe care l-a scris despre înțelepciune, poartă o discuție contradictorie cu aceștia.

Cu siguranță noi le acceptăm ca fiind învățăturile lui Buddha. Am studiat deja „*Sutra Tăietorul de diamant*” și am văzut cât de importantă este aceasta în prezentarea vacuității. După cum am spus, pentru a ajunge la studiile despre vacuitate, de a întâlni aceste sutre, de a întâlni profesori care le predau, de a le înțelege corect, și de a nu ne panica după aceea, trebuie acumulate multe merite, astfel încât în calea noastră să nu apară obstacole care să ne descurajeze și să nu putem merge mai departe .

Chiar și în sutrele din Prajna Paramita există multe povești. Cum ar fi cea despre Bodhisattva care plânge.

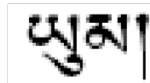

Se povestește că un Bodhisattva dorea să meargă să învețe Prajna Paramita de la Lama. În acele vremuri, se obișnuia să se aducă Lamei aur în aceeași cantitate cu greutatea corporală a elevului, ca dovadă a seriozității acestuia, pentru că altfel elevul ar veni, ar auzi și ar pleca și asta nu este o karmă bună. Dacă vin, aud cuvinte sacre și apoi le disprețuiesc sau le găsesc defecte, sau nu le practică, nu este bine. Un mare Lama, nu are nevoie de aurul elevului.

Povestea spune că acest Bodhisattva dorea foarte mult să audă studiile Prajna Paramita, dar nu avea bani și nici aur. De unde va obține bani? Așa că se așeză în piață și își oferi organele spre vânzare, în schimbul acestui aur. Era dispus să renunțe la organele sale numai să ajungă la aceste studii.

Așa cum stătea în piață, strigând că este de vânzare, vin demonii și îl amuțesc, ca să nu poată ajunge la aceste învățături. Bodhisattva începe să plângă pentru că se simte neputincios. O doamnă bogată, vede de la distanță ce se întâmplă, și îl ajută cu bani. Acesta este un exemplu de poveste care apare în sutrele înseși.

Toate cele trei tipuri de sutre se numesc împreună:

Yum

Yum înseamnă **mamă**. De ce se numesc împreună mamă ? Pentru ca Prajna Paramita, înțelepciunea vacuității, este înțelepciunea care produce pe toți Buddha. Toți Buddha provin de la această mamă, a Prajnei Paramita.

Yum mai înseamnă și **femeie, soție**.

Sursele din care vom învăța în acest curs

1. O sursă a acestui curs sunt scrierile **Prajna Paramita**. Nu vom merge direct la ele, pentru că asta se face în cursul 6.

2. Pe baza scrierilor Prajna Paramita, maestrul Asanga primește învățătura de la Maitreya. Maestrul Asanga a trăit în jurul anului 350 e.n.

Vă mai amintiți de Asanga care alerga cu câinele în spinare? Cine era acest câine? Era Maitreya, următorul Buddha. Vom mai vorbi puțin despre asta în ultima lecție a cursului.

Se spune că Maestrul Asanga a locuit 12 de ani într-o peșteră pentru a-l întâlni pe Maitreya. După ce mintea i s-a purificat complet, numai atunci a putut să-l vadă cu adevărat pe Maitreya. Povestea spune că după 12 ani, maestrul Asanga iese din peșteră și vede un câine

rănit întins pe drum. O căruță trecuse peste el, călcându-i trupul. Plin de compasiune se uită la câine și vrea să-l ajute. Când se aplecă spre el, vede că stomacul câinelui era infectat și plin de viermi. Maestrul își spune „mai întâi trebuie să înlătur viermii, dar ei sunt mici și dacă îi prind cu mâna o să-i rănesc”. Așa că își spune „Îi voi scoate cu limba mea, unul câte unul”. Apoi se apleacă, și când se uită îl vede pe Maitreya. Datorită faptului că Asanga devenise atât de pur a putut vedea puritatea și nu impuritatea câinelui

Atât timp cât mintea noastră nu este pură, nu putem recunoaște puritatea ca puritate. Și acesta este un obstacol.

Povestea spune că Maestrul Asanga numai după ce a atins un grad de puritate suficient de mare, a putut să se ridice în paradisul lui Maitreya, și să primească direct învățătura de la el. Numai cei care au devenit Arya, adică cei care au perceput direct vacuitatea, pot întâlni ființe iluminate în persoană și pot primi învățături directe de la ele, pe care ni le pot aduce și nouă. Maestrul Asanga ne-a adus astfel cinci mari cărți ale lui Maitreya. Iar una dintre ele, pe care se bazează acest curs, se numește:

མངོན་རྟོགས་རྒྱུན།

Nguntok gyen

După cum o să vedeți, acest curs conține mulți termeni, definiții și detalii tehnice, de aceea vă rog să aveți răbdare. Pe parcursul lui vom introduce și meditații.

Nguntok = realizare, conștientizare sau ceva perceput direct.

Gyen = ornament, bijuterie sau coroană.

În sanscrită se numește: **Abhisamaya Alamkara** și în română: „**Ornamentul realizărilor**”.

Alamkara înseamnă **ornament**, iar **Abhisamaya** – **realizări**.

Deci, aceasta este una dintre cele cinci cărți pe care Maestrul Asanga ni le-a transmis direct de la Maitreya.

Maitreya se numește în tibetană:

ཇེ་བཙུན་བྱམས་པ།

Jetsun jampa

Jetsun = venerabil

Jampa = iubire.

Jetsun jampa înseamnă **venerabilul iubit.**

Numele maestrului Asanga în tibetană este:

འཕགས་པ་ཐོག་མེ།

Pakpa tok me

Pakpa = **arya**, adică **cel ce a perceput vacuitatea direct.**

Tok me = **Asanga** sau **neatașat.**

Pakpa tok me înseamnă **Arya Asanga.**

Maestrul Arya Asanga a trăit în jurul anului 350 e.n. Nimeni nu știe exact - aceasta este o estimare. La fel ca toate cărțile antice, cartea lui Asanga este foarte concisă și este imposibil de citit și de înțeles, așa că avem nevoie de un comentariu la acest comentariu. Conținutul cărții se bazează în întregime pe Yum, pe scrierile Prajna Paramita.

3. În jurul anului 850 e. n. a apărut înțeleptul indian pe nume *Maestrul Haribhadra*. Numele lui în tibetană este:

ལོཔུན་སངས་སྐོར་གྱི་བཟང་པོ།

Lobpun sengge sangpo

El a scris un comentariu asupra scrierii Maestrului Asanga numit: „*Clarificarea*”. Datorită faptului că și acest comentariu este greu de citit, a fost nevoie de un alt comentariu.

Lama Dvora Hla a studiat direct acest comentariu cu Lama Art la Howell din New Jersey. Ea spunea că pentru acest studiu au avut nevoie de Prajna Paramita, de comentariul

1. Prima foaie interioară este **Buddha**.

2. Apoi, foaia de deasupra reprezintă primii comentatori indieni, de la începutul primului mileniu.

3. A treia foaie a acestei cepe, sunt comentatorii indieni târzii de la sfârșitul primului mileniu, 700 – 800.

După care budismul ajunge în Tibet și apar comentatorii tibetani.

4. Deci a patra foaie este reprezentată de comentatorii tibetani antici, din prima jumătate a celui de al doilea mileniu.

5. Iar apoi vin comentatorii tibetani târzii, din a doua jumătate a celui de al doilea mileniu.

Și când ajungem la ultimii comentatori, lucrurile încep să devină mai clare. Deja au trecut mulți ani în care tradiția s-a rafinat, s-a șlefuit, a fost curățată de distorsiuni, și care se bazează pe multe dezbateri care au clarificat tot felul de subiecte delicate. Textele scrise deveniseră foarte precise și citibile.

Cum apare asta în cazul nostru?

1. Să începem cu **Buddha. Yum**, textele **Prajna Paramita** sunt de la Buddha. Ele ne-au fost aduse de către Nagarjuna, pe care le-a primit de la creaturile Naga. Și aceasta este baza sau textele rădăcină.

2. Apoi a venit **Abhisamaya Alamkara**, „**Ornamentul realizărilor**” pe care Maitreya a transmis-o Maestrului Asanga, în jurul anilor 350 e. n. Este cam aceeași perioadă în care Yum au fost aduse de Nagarjuna de la Naga.

3. Apoi a venit Maestrul Haribhadra, care îl comentează pe Asanga, în jurul anului 850 e. n. d.

4. După care au venit și alți comentatori, cum ar fi Je Tsongkapa, Gyaltsab Je, dar în acest curs nu ne vom folosi de comentariile lor.

5. Mergem acum direct la **Kedrup tenpa dargye**, care a trăit în Tibet din secolul al XVI-lea și a scris în tibetană. A scris multe manuale pentru mănăstiri pe baza acestor scrieri.

Toate aceste scrieri sunt foarte profunde și conțin o mulțime de definiții, pe care le vom transmite în acest curs, dar ele cuprind mult mai multe lucruri peste care nu vom trece în acest curs. Putem dedica doi ani de studii doar pe aceste subiecte și nu le epuizăm.

Lama Dvora spunea că a studiat **Abhisamaya Alamkara** cu Lama Art o dată pe săptămână sau la două săptămâni timp de șase ani și au ajuns la aproximativ jumătatea ei. Se merge încet, de la cea mai interioară foaie până la cea exterioară, și în același timp stăteau cu o mulțime de cărți în față, toate în tibetană. Lama Dvora spunea că a face acest lucru a fost un mare privilegiu, o adevărată plăcere de a urmării cu adevărat ceea ce a vrut să spună Buddha.

Există o mulțime de detalii care descriu calea, calea unui Bodhisattva. Sunt descrise calitățile lui Buddha, de exemplu. În ultimul capitol al cărții „**Abhisamaya Alamkara**” există sentimentul real că zbori. Ai senzația că altcineva ar fi transmis toate acestea, dar de fapt Buddha a fost cel care le-a transmis literalmente și își descrie trăsăturile.

Scopul cursului 2

După ce au făcut primul curs Lam Rim – cursul 1, care ne-a oferit o imagine de ansamblu a căii, acum scopul este să se intre mai în adânc în detaliile căii.

După cum am spus, atunci când Buddha a ieșit din meditație și chiar și după ce a început să predea, multă vreme nu a vorbit deloc despre vacuitate, pentru că s-a temut că oamenii nu vor înțelege. Pe de altă parte, știa foarte bine că, fără a preda vacuitatea, este imposibil de a ieși din samsara. Doar a sta și a medita nu eliberează. De aceea era necesară meditația pe înțelegerea vacuității.

A face multe binefaceri este foarte important, dar nu suficient. Nu este suficient pentru a ne elibera. Avem nevoie atât de binefaceri, cât și de învățături, de aceea ne străduim atât de mult să intrăm în aceste detalii, în aceste amănunte. Marii Lama din tradiția Gelugpa subliniază cu tărie importanța învățaturii. Ken Riponche obișnuia să spună: „*Vrei să elimini samsara, trebuie să știi care este scopul pe care vrei să-l țintești*”. **Până când nu identifiți clar ținta, atunci cum vei ști că ai lovit-o?** Fără asta meditația este prea abstractă. Cu toate că se poate ajunge la multă plăcere în meditație asta nu ne eliberează. De aceea este foarte important ca lucrurile să fie precise și acesta este scopul acestui curs.

Până nu ajungem la perceperea vacuității, nu știm câtă vreme mai continuăm să ne învârtim prin Samsara. Acest lucru este greu de știut, pentru că avem un depozit karmic imens pe care l-am umplut de-a lungul multor veacuri. Iar majoritatea karmelor sunt negative, aproape toate sunt negative.

Poate avem puțină karmă bună, karmă acumulată prin serviciul adus Lamei, adus Dharmei. Avem foarte puțină karmă pozitivă, pentru că **mintea noastră este pătrunsă de ignoranță, și atunci când facem bine, acest bine este foarte slab**. De aceea este foarte greu să ne eliberăm.

Deci, până nu percepem direct vacuitatea, nu avem nicio garanție că ne putem elibera.

Nu există nimic de prisos în aceste învățături. Toată învățătura ne-a fost dată de marii Lama pentru a ne aduce la eliberare.

Fiecare discipol are Buddha lui

Întrebare: Buddha este omniscient, el știe totul. El a predat în câteva runde, spunând că oamenii nu erau atât de pregătiți și se speriau. Buddha nu a știut că ei nu înțeleg?

Răspunsul este că *Buddha vede trecutul-prezentul-viitorul, totul este desfășurat înaintea lui. El știe exact că vom sta aici în secolul 21 și vom învăța aceste lucruri.*

Buddha știa că vor exista oameni în diferite stadii de dezvoltare. În fiecare generație există astfel de oameni.

El a transmis învățătura în funcție de nevoile tuturor oamenilor. Unora li se potrivește învățătura Hinayana, altora Mahayana, iar altora Tantra. Există niveluri diferite.

Toate aceste învățături sunt foarte necesare. De ce? Pentru că cu toți ne aflăm în anumite stadii de înțelegere și la un moment dat vom aluneca în punctele de neînțelegere, care sunt mai subtile.

Buddha ne-a dat versiunea completă. Ne-a dat versiunea Mind Only School, ca să putem observa unde nu înțelegem versiunea completă. Cu toate că prin școala Mind Only School se poate ajunge foarte departe, dar nu până la capăt.

Despre vacuitatea Lamei

Tot acest subiect este super important! Mai ales când intrăm în Tantra. Toată această problemă a înțelegerii profesorului, a înțelegerii lui Buddha, a înțelegerii Lamei, acest gând: „*Stai așa, acest Lama a venit să mă învețe lucruri atât de profunde și deodată manifestă un comportament ciudat sau imoral. Ce se întâmplă? Nu mai știe ce face?*” este exact legată de întrebarea pusă anterior.

Studiem așa-numitele sutre, spre deosebire de tantra. Cuvântul „Sutra” - are mai multe întrebări. În contextul tantrei, sutra este învățătura deschisă a lui Buddha. În contextul sutrei, elevul îl examinează pe profesor și se uită: are el calitățile descrise în cursul 1 sau nu are?

Je Tsongkapa spunea: „*Uitați-vă la calitățile unui profesor. Nu vă luați după oricine*”. Și este perfect așa!

Trebuie să căutăm profesorul, pentru că dacă dăm peste persoana greșită și apoi începem să o subestimăm, cădem rău. De ce? Pentru că Buddha se manifestă prin profesorul care vine să ne învețe înțelepciunea supremă – așa ne-a avertizat Buddha. El a spus: „*Căutați calitățile lui bune*”.

Când intrăm în Tantra, Lama vine și ne învață calea rapidă spre iluminare. **Lama este însuși Buddha!** a afirmat Ken Rinpoche,

A spus: „*Buddha însuși este cel care mă învață!*” Buddha nu poate fi confuz! El poate manifesta un comportament sau altul. Lama este complet gol de orice natură. Ceea ce trebuie să înțelegem este vacuitatea Lamei.

Cine vine să mă învețe, mai ales în tantra, vine direct din Dharmakaya mea, doar de acolo poate să vină, nu există alt loc. Lama nu poate fi confuz, el doar să îmi reflecte mintea mea pe care o am acum.

Dacă nu văd puritatea, asta nu înseamnă că Buddha nu este pur, ci pentru că mintea mea nu este pură.

Când încep să înțeleg aceste lucruri, voi privi defectele, ca materie primă cu care să lucrez. Cu alte cuvinte, trebuie să mă uit la ceea ce ar trebui să purific în curentul meu de conștiință.

Și dacă nu am un asemenea grad de înțelegere, nu am ce să caut în Tantra. Dacă nu înțeleg vacuitatea de la acest nivel - dacă nu înțeleg vacuitatea absolută a Lamei, că el nu are nicio existență proprie de sine - atunci de îndată ce voi vedea un defect, voi cădea rău. De aceea marii Lama nu-i introduc cu ușurință pe oameni în tantra.

În zilele noastre, marii Lama oferă inițieri publicului larg la un anumit nivel, dar nu la cel avansat. Probabil că ei pun în balanță uriașa binefacere de a introduce oamenii în tantra cu riscul.

Acest subiect este foarte important. Trebuie să înțeleg omnisciența lui Buddha, **să înțeleg că dacă cineva vine și mă învață astfel de lucruri sacre și îmi arată o cale spre iluminare, și el nu vine din Tibet, sau din America, el este doar proiecția mea; El este proiecția mea din iluminarea mea.** În măsura în care nu sunt pură, vor începe să apară defecte la el și apoi pot lucra cu ele. Atunci mă pot purifica.

De unde știu că progrez pe cale? Unul dintre indicii este că Lama mi se va pare din ce în ce mai luminat! Acesta este un indiciu al progresului meu pe cale. Și am văzut asta tot timpul în povestirile budiste. Cum a fost exemplul maestrului Asanga care a văzut un câine, și abia mai târziu a văzut că el este Maitreya.

Se spune despre Naropa care a plecat în căutarea Lamei sale, Tilopa. Naropa l-a văzut pe Tilopa pescuind pești pe care îi prăjea. Tilopa era Lama lui tantric, cel care trebuia să-l aducă la iluminare. Lama îi citi gândurile lui Naropa, aruncă peștele în apă, iar peștele prăjit reînvie și începu să înoate.

Există nenumărate astfel de povestiri care ne arată cum discipolul îl percepe pe Lama impur - totul vine de a pune la încercare înțelegerea de către elev a vacuității.

Cine a urmat cursul 1, un curs pentru începători, Buddha ne spune: „Căutați să vedeți dacă Lama are calitățile A, B, C ...”.

Este aproape imposibil să le găsim. De ce? Pentru că nu suntem puri! Apoi ni se spune: „Bine, cele zece sunt greu de găsit, atunci căutați cinci dintre ele”. Și asta e greu de găsit. În cele din urmă, va trebui să le căutăm în inima noastră.

În Tantra, Buddha spune: "Ți-ai întâlnit Lama, atunci imperfecțiunile pe care le vezi la el, caută-le în tine și curăță-te de ele". Pentru că Buddha este pur.

Purificarea conștiinței

Ceea ce apare în realitatea noastră și modul în care o experimentăm, ne indică gradul de puritate al minții noastre.

Dacă se practică carnețelul, zilnic, de șase ori pe zi, acest lucru ne purifică treptat mintea. Dacă nu menținem această practică în mod regulat, nu există nicio garanție că va exista o schimbare! Obstacolele sunt garantate să vină.

Noi nu avem o minte care să meargă în direcția iluminării. Avem condiționări opuse, care sunt adânc înrădăcinate. Dacă nu folosim acest antidot, fără nicio îndoială vor apărea obstacole în calea noastră.